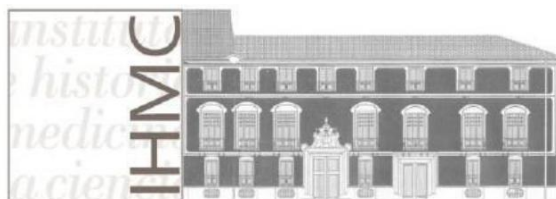

IHMC²

*BUTLLETÍ DE NOTÍCIES DE L'INSTITUT D'HISTÒRIA
DE LA MEDICINA I DE LA CIÈNCIA LÓPEZ PIÑERO
PRIMAVERA 2018*

UNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

INSTITUT D'HISTÒRIA DE LA MEDICINA I DE LA CIÈNCIA LÓPEZ PIÑERO

IHMC2: El butlletí de notícies de l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero ofereix informació actualitzada respecte a les seues activitats.

Sumari:

- ☐ Presentació
- ☐ Investigació
- ☐ Grup d'estudis avançats en història de la salut i la medicina
- ☐ Congressos
- ☐ Seminaris
- ☐ Biblioteca
- ☐ Museu
- ☐ Exposicions
- ☐ Biografies i Espais de Ciència
- ☐ Cinema
- ☐ Ensenyament i divulgació de les ciències
- ☐ Mooc. Història de la Ciència
- ☐ Ficae
- ☐ Professors convidats i estudiants residents
- ☐ Màster i doctorat
- ☐ Divulgació i comunicació

PALAU DE CERVERÓ

46003 VALÈNCIA

Tel. 963 926 229

[<www.uv.es/ihmc>](http://www.uv.es/ihmc)

PRESENTACIÓ

L'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero és un centre de la Universitat de València dedicat a la investigació i la divulgació entorn dels estudis històrics i socials sobre la medicina, la tecnologia i la ciència. Disposa de programes propis de màster i doctorat en Història de la ciència i la comunicació científica. També desenvolupa nombroses activitats de divulgació científica (exposicions, cicles de cinema, etc.) i seminaris d'investigació. El centre està situat en un palau restaurat del segle XVIII ([Palau Cerveró](#)), on també estan ubicades la [Biblioteca Historicomèdica](#), amb una extraordinària col·lecció de recursos bibliogràfics, i la [col·lecció d'instruments](#) de la Universitat de València. Aquest edifici disposa de sales d'exposicions permanents i temporals.

El butlletí de notícies IHMC2 ofereix les activitats principals del centre per als mesos de la primavera de 2018.

La informació actualitzada pot consultar-se en la nova pàgina web del centre més visual i dinàmica: <http://www.uv.es/ihmc> (inclou un nou calendari d'activitats).

El darrer 30 de gener de 2017, el Consell de Govern de la Universitat de València, després d'un informe amb la qualificació màxima per part de l'agència avaluadora estatal (ANECA), va aprovar el tràmit per a la creació de *l'Institut Interuniversitari López Piñero*, un centre amb les universitats d'Alacant, Miguel Hernández d'Elx, València i Jaume I de Castelló. Amb aquest nou projecte, més ampli i integrador, el centre continuarà donant suport a la recerca, el pensament crític, la innovació pedagògica, la igualtat d'oportunitats, la divulgació amb noves perspectives, i la conservació i l'estudi del patrimoni bibliogràfic i material relacionat amb la ciència, la tecnologia i la medicina.

INVESTIGACIÓ

L'IHMC desenvolupa investigació al voltant dels estudis històrics i socials sobre la medicina, la tecnologia i la ciència. Els seus membres publiquen habitualment llibres i treballs dins de revistes especialitzades, on també formen part dels consells editorials. També participen activament en congressos internacionals i organitzen jornades i conferències amb investigadors de tot el món.

L'IHMC disposa d'una xarxa de col·laboració molt àmplia amb altres universitats i centres d'investigació del nostre entorn i d'altres països. Fomenta l'intercanvi de professorat i estudiants dins de programes d'investigació i dona suport a tot tipus d'ajudes i beques per al foment de la investigació dins de les àrees esmentades. Qualsevol col·laboració dins d'aquest terreny pot ser consultada en la direcció del centre: bertomeu@uv.es. Dins de les publicacions recents del centre es troben:

- M.J. Báguena Cervellera, “La consolidación de la virología y su influencia en la lucha contra la rubeola en España (1964-1975)”. En: Zarzoso, A.; Arrizabalaga, J. (ed.). *Al servicio de la salud humana: La historia de la medicina ante los retos del siglo XXI*. San Feliu de Guíxols, SEHM, Museu d'Història de la Medicina de Catalunya, Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols, Institució Milà i Fontanals (2017), pp. 77-82.
- M.J. Báguena Cervellera; Mariño Gutiérrez, L. “La participación española en los programas de la OMS para el control de la rabia (1952-1975)”. En: Zarzoso, A.; Arrizabalaga, J. (ed.). *Al servicio de la salud humana: La historia de la medicina ante los retos del siglo XXI*. San Feliu de Guíxols, SEHM, Museu d'Història de la Medicina de Catalunya, Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols, Institució Milà i Fontanals (2017), p. 117-122.
- J.L. Barona, “El mal veneri”, *Mètode. Revista de la Universitat de València*, 90 (2016): 106.
- J.L. Barona, “Francesc Torrent-Guasp (1931-2005). La glòria d'un heterodox de la investigació científica”, *Dau al Deu*, 11 (2016): 25-27.
- J.R. Bertomeu Sánchez. ‘Raspail et Les Cercles Vicieux de l'expertise Chimique’. In *Une Imagination Républicaine. François-Vincent Raspail (1794-1878)*, edited by Frober, Ludovic. Besançon: PUFC, 2017.

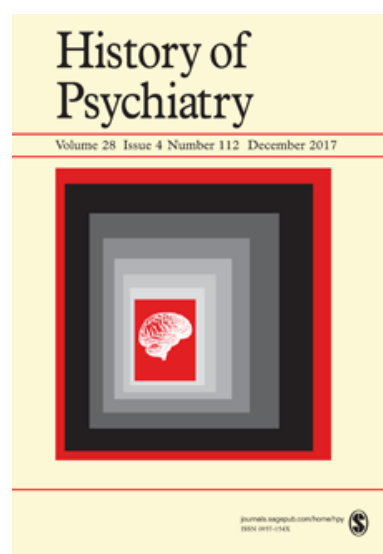

- J.R. Bertomeu Sánchez. 'Arsenic in France. The Cultures of Poison During the First Half of the Nineteenth Century'. In *Compound Stories*, edited by Lisa Roberts and Simon Werret, 131–58. Brill, 2017. http://booksandjournals.brillonline.com/content/books/b9789004325562_007
- M. Cuenca-Lorente, "Poisons, Trials and Experts: Pere Mata i Fontanet (1811-1877) and Spanish Nineteen-Century Toxicology", *HoST - Journal of History of Science and Technology*, 11 (2017): 75-96.
- M.L. López Terrada; C. Ferragud, "Per a la salut humana i benefici comú de la república: El Hospital General de Valencia, su gestión económica y la oligarquía urbana". En: Alfons Zarzoso i Jon Arrizabalaga (ed.), *Al servicio de la salud humana: la historia de la medicina ante los retos del siglo XXI*, Sant Feliu de Guíxols, 2017, p. 497-502.

- C. Ferragud i A. Vidal (eds.), R. Lucas i J.R. Bertomeu, *Documentación y metodología en Ciencias de la salud*, València, Nau Llibres, 2017.
- X. Guillem-Llobat, "Medical Experts and Agnotology in the Fumes Controversy of the Huelva Copper Mines (1888-1890)". *Medical History*, 61 (3) (2017): 424-443.
- X. Guillem-Llobat, "The boundaries of fraud: The role of the Spanish Real academia de Medicina in the establishment of food safety and quality standards in the late-nineteenth century." *Dynamis* 37 (2) (2017): 413-434

- E. J. Novella, R. Campos, “From mental hygiene to mental health. Ideology, discourses and practices in Franco’s Spain (1939-1975)”. *History of Psychiatry* 28(4) (2017):443-459
- E.J. Novella, “Tuberculosis and political economy: Industrial wealth and national health in the Grand Duchy of Luxembourg, c. 1900-1940”. *Social History of Medicine*, (2017): 1-20.
- P. Ruiz-Castell, “José M. Melià Bernabéu «Pigmalió» y la divulgación de la astronomía en la Valencia de la primera mitad del siglo XX”, *Dynamis*, 37 (2017), 433-455.
- P. Ruiz-Castell, “«Estels i biberons». Astronomía amateur a la Catalunya de mitjan segle XX”. En: J. Batlló, P. Bernat (ed.), *Explorant la volta del cel* (2017), pp. 227-234.

- P. Ruiz-Castell, “Cocktail parties under starlight”, *Viewpoint: the Magazine of the British Society for the History of Science*, 113 (2017), pp. 5-6.
- A. Roca, P. Ruiz-Castell, “The sky above the city: Observatories, amateurs and urban astronomy”, en O. Hochadel, A. Nieto-Galan (ed.), *Barcelona: An Urban History of and Modernity, 1888-1929* (Londres, Nova York: Routledge, 2016), p. 181-199.
- I. Suay-Matallana, J.R. Bertomeu Sánchez, "Introduction: Science and Expertise in modern societies", *Host*, 11 (juny 2017) DOI: <https://doi.org/10.1515/host-2017-0001>.

GRUP BALMIS D'INVESTIGACIÓ EN SALUT COMUNITÀRIA I HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA

En aquesta secció presentarem els nous grups de recerca que s'integraran dins del nou institut interuniversitari. Al darrer butlletí hem presentat al Grup d'Estudis Avançats en Història de la Salut i la Medicina, que integra els professors de l'àrea d'Història de la Ciència de la Universitat Miguel Hernández d'Elx. Continuem amb el Grup Balmis D'investigació en Salut Comunitària i Història de la Ciència. Es tracta d'un grup de recerca interdisciplinari que aborda, entre altres, línies d'investigació que busquen aportar la reflexió històrica a l'anàlisi de les problemàtiques actuals en l'àmbit de les ciències de la salut, així com les dedicades a la recuperació i difusió del patrimoni científic i a la divulgació científica. El col·lectiu d'investigadors/es que s'encarreguen d'aquestes temàtiques, està conformat per Josep Bernabeu-Mestre, Josep Xavier Esplugues Pellicer, María Eugenia Galiana-Sánchez, Antonio García Belmar, Alba Martínez García, Mercedes Pascual Artiaga, María Tormo Santamaría i Eva María Trescastro López i la majoria formen part també dels grups interuniversitaris d'investigació SANHISOC (www.sanhisoc.es/) i GADEA (www.grupogadea.org), qui ha rebut en els últims anys finançament del programa Prometeu de la Generalitat Valenciana per a grups de recerca d'excel·lència. La línia de recerca “Passat i present en el control de les malalties de pobresa desateses: l'exemple històric de la Europa mediterrània”, és una de les últimes que s'han posat en marxa i acaba de rebre finançament a través del projecte HAR2017-82366-C2-2-P (convocatòria de Projectes de I+D corresponents al Programa Estatal de Foment de la Investigació Científica i Tècnica de Excel·lència. Ministeri d'Economia i Competitivitat).

Analitzar els determinants que estaven darrere d'aquelles malalties i de com es van controlar a l'Europa mediterrània, pot ajudar en formulació de les estratègies d'eradicació de les anomenades per l'OMS, malalties tropicals desateses o malalties de la pobresa desateses. Altre dels projectes finançats que s'han posat en marxa (en aquest cas per la *Sasakawa Memorial Health Foundation*) es el que du per títol *Fontilles Heritage: A world-wide project to draw attention against exclusion and oblivion*, una recerca que està relacionada amb els objectius de la *International coalition of historic sites of exclusion and resistance* i que té com a principal objectiu la preservació de la memòria dels llocs on foren recollides les persones afectades per la lepra. Junt amb aquests projectes, continua activa la línia de recerca dedicada a analitzar els reptes de la nutrició comunitària i el procés d'institucionalització de les ciències de la alimentació i la nutrició a l'Espanya contemporània i que en els darrers dotze anys ha estat finançada per quatre projectes d'investigació de convocatòries competitives. Els resultats obtinguts, i en particular els relacionats amb les polítiques d'educació en alimentació i nutrició, han estat objecte de un projecte de divulgació mitjançant la preparació de l'exposició “Com aprenguérem a menjar. L'acció educativa i social del Programa EDALNU, 1961-1996”. En línia amb el diàleg entre passat i present, a partir dels treballs del Grup sobre la transició alimentària i epidemiològica-nutricional de la població espanyola i els efectes no desitjats d'aquest procés, com passa amb l'emergència de l'epidèmia d'obesitat, s'han iniciat investigacions que poden ajudar a revertir les conseqüències negatives del procés, en abordar el paper que juguen els anomenats ambients obesogènics. També està previst continuar amb els projectes de cooperació universitària pel desenvolupament que ha posat en marxa el Grup i que s'han ocupat del paper de la nutrició en les malalties tropicals desateses, dins del context de fam, misèria i malaltia que rodeja a poblacions com la de la regió de Chinandega en Nicaragua.

CONGRESSOS

El Grup de Recerca SANHISOC/Health in Society organitzà una sessió temàtica en el Congrés de l'European Association for the History of Medicine and Health que es va celebrar a [Bucarest](#) (30 agost-2 de setembre de 2017). J.L. Barona va coordinar una sessió sobre: "PREVENTIVE BIOPOLITICS IN SOUTHERN EUROPE (20TH C.). INSTITUTIONS, INFECTIONS, VACCINES". A més, va presentar una ponència sobre "National Instituts of Hygiene. A tool for State biopolitics". En la sessió participà també la investigadora M.J. Báguena amb la ponència "Clinical and laboratory research on the introduction of rubella vaccine in Spain".

J.L. Barona va impartir un curs de quinze hores sobre "Origins of Modern Science" a la University of Kumamoto ([Japó](#)) entre els dies 14 i 30 de novembre 2017.

X. Guillem i J.R. Bertomeu van organitzar una sessió especial "Living in a Toxic World" del *11th International Conference on the History of Chemistry*, celebrada a [Trondheim](#), del 29 d'agost al 2 de setembre de 2017. Van participar en la sessió 15 investigadors. X. Guillem va presentar també: "The controversies on the plastering of wine and arsenical contamination". "Fighting pests with hydrogen cyanide in the Valencian Country at the turn of the twentieth century". J.R. Bertomeu va presentar el seu treball "Arsenic in Spain (1840-1940)". A més, X. Guillem va impartir a Oxford Brookes University el 12 de desembre de 2017, dins del cicle de seminaris New Vistas in History of Medicine. La conferència: "*Medical experts and agnotology in the fume controversy of the Huelva copper mines (1888-1890)*".

P. Ruiz-Castell, participà amb "La creación del Museo Nacional de Ciencia y Tecnología y los usos políticos de la ciencia, la historia y la historia de la ciencia", en el Simposi Internacional – *Ciencia y cultura como recursos simbólicos del nacionalismo en la España del siglo XX*, Universitat Pompeu Fabra. Barcelona desembre 2017.

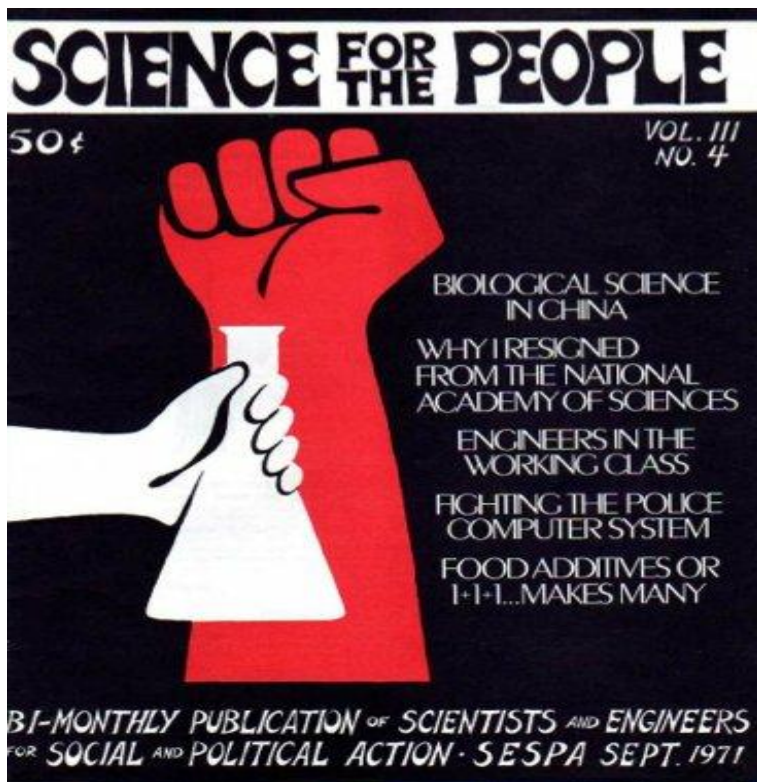
C. Ferragud ha estat convidat a la Jornada d'estudi "Dans le doute. Les archives du doute dans l'histoire de l'expertise sanitaire (Europe, Moyen Age-Epoque contemporaine)", el dia 12 de novembre de 2017 i organitzada per Elisa Andretta (CNRS, LARHRA, UMR 5190), Mathilde (Université Lumière-Lyon 2, LARHRA-UMR 5190), i Marilyn Nicoud (Université d'Avignon et pays de Vaucluse, CIHAM-UMR 5648) Comunicació: "A medical expertise in the municipal jail of Valencia during the 15th century"

C. Ferragud també participà en la "XV jornada d'història de la ciència i l'ensenyament" A Barcelona, els dies 17 i 18 de novembre de 2017. Comunicació: EL MOOC "Història de la Ciència" de la Universitat de la València, organitzada per la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica. A més C. Ferragud, junt amb altres membres de l'institut com J.L Barona, M.J Báguena, J.R. Bertomeu, i X. Guillem han participat en el VII *Seminari gadea*: "Costruyendo y aprendiendo Historia de las ciencias de la salud, celebrat a Alacant els dies 15 i 16 de desembre de 2017. A més de la presentació dels treballs d'investigació en marxa, va organitzar-se un taula rodona al voltant del tema: "¿Qué puede ofrecer la historia a los estudiantes de Ciencia de la Salud?"

CONGRÈS CIÈNCIA, POLÍTICA I ACTIVISME MAIG 2018

Ciència, política, activisme i ciutadania València 2018: Zones d'intercanvi entre estudis socials i històrics sobre la ciència, la medicina i la tecnologia.

L'objectiu de la trobada és explorar zones de trobada i promoure els intercanvis creatius entre les investigacions procedents de la història de la ciència, la tecnologia i la medicina (HSTM) i els realitzats des de la perspectiva dels estudis sobre ciència, tecnologia i societat (STS) fets a la Península Ibèrica. La interacció entre les dues àrees ha estat molt intensa durant les dues dècades finals del segle XX, amb abundants intercanvis teòrics, col·laboracions i creuaments de fronteres disciplinàries (v. *Isis*, 2010; *Critical Inquiry*, 2009). Més enllà del debat anglosaxó sobre STS i HSTM, el diàleg entre aquestes comunitats i disciplines a Espanya i Portugal ha estat mínim i aquesta trobada vol ser una oportunitat per a prestar atenció a la nostra pròpia idiosincràsia.

El tema triat per a la trobada, “Ciència, política, activisme i ciutadania”, representa una àrea molt àmplia que ha estat objecte d'interès tant des HSTM com des STS. Els estudis sobre les interaccions entre sistemes polítics i sabers científics és un tema present en la primera sociologia de la ciència de la dècada de 1930, per exemple en l'obra de Robert K. Merton, una de les referències clàssiques tant en STS com en HSTM. En les últimes dècades, noves perspectives han introduït termes com “coproducció” o “ciència regulatòria” per assenyalar les fronteres borroses i canviants. També s'ha mostrat que la ciència pot desenvolupar-se en diversos règims polítics. El paper dels experts ha estat també un altre dels temes de treball comuns. Va arribar a ser considerat com la “tercera onada” dels estudis de

la ciència per Collins i Evans (2003), que van introduir noves tipologies i van inspirar estudis posteriors.

Molt connectat amb aquest assumpte es troba la relació entre saber expert i deliberació pública. L'estudi de conflictes i controvèrsies en l'esfera pública ha estat una font de nombrosos estudis. Després del “gir participatiu”, els estudis d'història i sociologia de la ciència han prestat molta atenció als “fòrums híbrids”. S'ha analitzat també el paper dels profans en la construcció d'epistemologies cíviques, sabers populars i qüestionaments organitzats del saber expert.

La trobada vol ser una oportunitat perquè investigadors en HTSM i STS explorin la possibilitat de combinar perspectives teòriques i temporalitats al voltant de temes d'interès comú relacionats amb “Ciència, política, activisme i ciutadania”. Entre els temes que han estat tractats conjuntament es troben assumptes tan importants com la ‘coproducció’ de ciència i llei, les pràctiques de l’agnotologia, la gestió del risc mèdic i mediambiental, les relacions entre capitalisme i tecnociència, ‘bio-objectes’, medicina, pràctiques i cossos mèdics; i els estudis subalterns i postcolonials.

Els organitzadors de la trobada pretenen discutir com es planteja en ambdues àrees la producció de relats per a intervenir en problemes i situacions actuals del nostre entorn immediat (veure, per exemple, en HSTM la discussió del *History Manifesto* de Guldi i Armitage en Isis, 2016; o debats anglosaxons sobre ‘post-truth’ a SSS). Els investigadors en HSTM i STS tenim alguna cosa interessant a dir sobre el conflicte polític a Catalunya i Espanya; sobre la situació de sequera a Portugal; sobre els efectes de la crisi econòmica o sobre el ‘boom’ turístic a les nostres ciutats? És possible una combinació d’estudis històrics amb estudis presents sobre un tema tecnocientífic amb un propòsit comú d’intervenir políticament en futurs ètic-polítics?

Finalment, en la trobada també es vol fomentar la reflexivitat per analitzar les conseqüències de la nova cultura acadèmica neoliberal en els estudis HSTM i STS. Es reflexionarà sobre l’evolució de les carreres de recerca en les dues àrees, incloent la gestió de les identitats múltiples que planteja l’acadèmia, la indústria i l’activisme.

L’encontre està dirigit a qualsevol persona interessada a investigar tant dins de l’àrea d’història de la ciència com dels estudis socials de la ciència i la tecnologia, i també en qualsevol de les múltiples subàrees i territoris relacionats (història, sociologia, història de la ciència, filosofia de la ciència, medicina, estudis de gènere, feminismes, enginyeria, antropologia, psicologia, estudis ambientals, dret, etc.), independentment de la seua posició acadèmica o formació inicial.

Contacte per enviaments de propostes o consultes, podeu escriure a: es.cts.es@gmail.com

SEMINARIS

L'IHMC desenvolupa tots els anys cicles de seminaris d'investigació al voltant de la història de la ciència, de la medicina i de la tecnologia, en què participen alguns dels més coneguts especialistes internacionals d'aquests temes. Els seminaris tenen habitualment lloc a la sala de conferències de l'IHMC a partir de les 16h. També hi ha cicles amb col·laboració amb altres institucions que tenen altres horaris i llocs. Totes les sessions són obertes al públic amb les limitacions d'espai de la sala de conferències. També és habitual la retransmissió en línia de les conferències. Els seminaris estan coordinats actualment pel professor Enric Novella (Enric.Novella@uv.es). La llista següent informa del programa provisional dels seminaris previstos per al segon semestre de 2018. Malgrat tot, es recomana consultar la pàgina web de l'IHMC: www.uv.es/ihmc, en què la informació està actualitzada.

Febrer

Cicle de seminaris: “Metalls pesants tòxics en el treball i en l’ambient”

Aquesta proposta dona continuïtat a una línia de treball que iniciàrem farà ja cinc anys i que ha donat lloc a diversos cicles de seminaris sobre història ambiental (els cicles d'atmosferes tòxiques, de catàstrofes artificials, etc.); l'escola de primavera Living in a Toxic World (2015); i un bon nombre de publicacions i participacions en congressos. La proposta tracta un àmbit en clar creixement dins de la historiografia ambiental i de la ciència internacionals; un àmbit que, a més a més, darrerament ha despertat un gran interès entre un grup considerable d'investigadors/es de la SCHCT – un exemple és el recent projecte d'investigació coordinat “Toxic Spain” desenvolupat entre les universitats de Barcelona, València i Alacant durant els anys 2016-2019. El cicle va incloure alguns dels màxims especialistes en l'àmbit internacional i analitzarà casos geogràficament diversos com són el francès, escocès i japonès. El cicle acabà amb una taula rodona amb experts en salut pública i grups ecologistes.

14 de febrer. 16 h. : Judith Rainhorn (Université Paris-1)

“A legal poison. How poisonous lead paint industry long remained dominant despite occupational health and safety regulation. France, 1820-1926.”

21 de febrer. 16 h. Catherine Mills (University of Stirling)

“Occupational Exposure to Heavy Metals Poisoning: Scottish Lead Mining in the Eighteenth and Nineteenth Century”

28 de febrer. 18 h. : Taula Rodona: “Metalls pesants tòxics en el treball i en l’ambient”

Ponents: Ferran Ballester i Olga Pardo. Modera: Ximo Guillem

Març

7 de març. 16 h. : Florence Hachez-Leroy (Université d'Artois). Investigadora al Centre de recherches historiques (UMR 8558, EHESS/CNRS).

« Genesis of a forbidden debate: Aluminium and health, 1855-1939 »

8 de març. 16 h. : Amy Bix (Iowa State University)

“Finding More Hidden Women: A Historical Look at Gender in Engineering”

Abril

11 d'abril: 17 h. : Ciprià Teodoro Calatayud (Universitat d'Alacant). "Les topografies mèdiques"

18 d'abril: 10 h. : Facultat de Geografia i Història. Sala Joan Fuster.
Primera sessió: "Els aliments i la nutrició en la Historia valenciana".
Organitzadors: Carmel Ferragud i Juan Vicente García Marsilla.(UV)

25 d'abril: 10 h. : Palau Cerveró. Sala de conferències.
Segona sessió: "Els aliments i la nutrició en la Historia valenciana".
Organitzadors: Carmel Ferragud i Juan Vicente García Marsilla.(UV)

Banquete medieval presidido por el rey. Detalle del Decamerón de Boccaccio, obra del siglo XIV.

Maig

2 de maig: 16 h. : María Tormo Santamaría (Universitat d'Alacant)
"El proyecto pedagógico de los huertos y las granjas escolares del programa EDALNU y sus antecedentes (1958-1972)"

4 de maig: 12 h. : Massimiano Bucchi (Università degli Studi di Trento).
"Geniuses, Heroes and Saints: The Nobel Prize and the Public Image of Science".

9 de maig: 16 h. : Mª Luisa Vázquez de Ágredos Pascual (Universitat de València).
"L'Antica spezieria di Santa Maria della Scala. Espacios de confluencia de saberes mágico-medicinales en la Roma papal del siglo XVII".

16 de maig: 16 h. Pablo Corral Broto. Retransmissió on line. (University of La Réunion)
«Contaminació i regulació ambiental en el segle XX: Ciència i política del molest, insalubre, tòxic i perillós».

23 de maig: 16 h. Ricardo Manuel Olmos de León (Universitat de València).
«La cura de les aus de caça en l'Edat Mitjana i el Renaixement».

30-31 de maig i 1 de juny: Congrés ciència, política i activisme.

BIBLIOTECA

La biblioteca Historicomèdica Vicent Peset Llorca reuneix fons antics i moderns relacionats amb la història de la ciència, la tecnologia i la medicina. La secció de publicacions d'història conté més de 11.000 monografies, una de les col·leccions de revistes especialitzades més importants en aquesta àrea (moltes

Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència "López Piñero" Director de la biblioteca: [José Enrique Ucedo](#)

consultables en línia) i una sala d'obres de referència amb més de 1.000 títols d'accés directe que ha sigut recentment reorganitzada i, actualitzada amb la compra dels principals manuals, diccionaris, tractats i altres obres de consulta publicades als darrers anys.

El fons antic consta d'uns 20.000 volums, dins dels quals destaquen, per exemple, els donats per Peregrí Casanova, amb una nombrosa col·lecció de textos darwinistes, León Sánchez Quintanar, Enrique Ferrer i Viñerta i la família Peset, la biblioteca de la qual constitueix un dels nuclis essencials de la col·lecció.

La biblioteca disposa de més de 3.000 llibres mèdics des dels segles XVI al XVIII, i al voltant de 15.000 llibres dels segles XIX i XX, a més de col·leccions importants de revistes mèdiques d'aquests períodes.

Una vegada conclou la catalogació del fons Lecha-Marzo i vist l'interès científic de molts dels materials donats, la Biblioteca Historicomèdica "Vicent Peset Llorca" i l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero han organitzat una exposició amb alguns dels documents més rellevants que romandrà oberta fins al 10 d'abril. Tots els llibres, manuscrits, fotografies i objectes exposats procedeixen de la Biblioteca i de la col·lecció científicomèdica del Museu de l'Institut "López Piñero". L'exposició ha estat coordinada per Mabel Fuentes:<https://goo.gl/266TAF>

Ha estat recentment incorporada a la Biblioteca una nova donació particular. Es tracta de la biblioteca professional del ginecòleg Francisco Alcalá Llorente, una col·lecció de més de 400 monografies que reforça el fons de la biblioteca dedicada a aquesta especialitat mèdica. La donació té un apartat important d'oncologia ginecològica i obstètrica. Juntament amb el fons bibliogràfic, el doctor Alcalá va donar instrumental en magnífic estat de conservació i diversos maniquís de ginecologia que, sens dubte, suposen una important adquisició per al Museu d'Història de la Medicina i de la Ciència. La donació està completament afegida al catàleg Trobes i pot recuperar-se sencera cercant per signatura, HMED Alcalá Garces.

La Biblioteca participa amb el préstec de monografies del seu fons en l'exposició "Frankenstein o el modern Prometeu" que s'exhibeix al Palau Cerveró del 22 de novembre al 23 de febrer. També està col·laborant en la preparació d'una altra exposició al voltant de la sida ("Epistemologies de la prevenció") que s'ha d'inaugurar el propi mes de març.

En els darrers quatre mesos han entrat a la Biblioteca una setantena de llibres per compra i donació. En l'actualitat el fons bibliogràfic supera els 44.000 volums i el miler de títols de revista. Tot aquest patrimoni bibliogràfic està a disposició dels investigadors.

MUSEU

El Museu d'Història de la Medicina i de la Ciència de l'IHMC disposa d'una col·lecció molt àmplia d'instruments científics i mèdics procedents de la Universitat de València. Fruit del treball dels seus investigadors, és el catàleg col·lectiu que es pot consultar a <http://www.instrumentscientifics.org/>. Aquests objectes són, al mateix temps, fons històriques úniques, eines per l'ensenyament de les ciències i materials museogràfics que es fan servir en exposicions temporals i permanents. El museu, per tant, gestiona l'adquisició, conservació i investigació d'aquest patrimoni, així com totes les tasques relatives a la seua difusió i exhibició. D'aquesta manera tracta de posar a l'abast d'investigadors i divulgadors totes les potencialitats de la cultura material de la ciència, la tecnologia i la medicina.

En l'actualitat, el conservador del museu és el professor Pedro Ruiz-Castell (Pedro.Ruiz-Castell@uv.es) i el treball amb les col·leccions del museu es desenvolupa amb la participació i col·laboració activa dels voluntaris culturals de la Universitat de València, Javier Balaguer, José Antonio Garaboa i Leonor Martín. Les persones interessades en les activitats del museu poden contactar amb el seu conservador per tal de plantejar donacions, col·laboracions i projectes d'investigació històrica, de divulgació o museístics.

Una part selecta de la col·lecció es pot contemplar en les exposicions permanents de l'IHMC que es troben al Palau Cerveró (Plaça Cisneros, 4) i a la Facultat de Medicina de la Universitat de València (Av. Blasco Ibáñez, 17). Els instruments es fan servir també habitualment en les exposicions temporals que organitza l'IHMC i altres institucions que sol·liciten aquests objectes. Des del museu també s'encoratja els estudiants del Màster Interuniversitari en Història de la Ciència i Comunicació Científica (Universitat de València, Universitat d'Alacant i Universitat Miguel Hernández d'Elx) a utilitzar els objectes de la col·lecció per desenvolupar treballs.

Un bon exemple és la investigació que actualment s'està realitzant al voltant d'una sèrie d'aparells d'electroxoc fabricats a València, per la casa Millás Mossi (signatures MD-0028, MD-1198, MD-1199 i MD-1200), i utilitzats per diferents metges en diverses institucions al llarg de la segona meitat del segle XX.

Tanmateix, els darrers treballs de catalogació i investigació desenvolupats amb la col·lecció han permès una millor comprensió d'alguns objectes com el lactoscopi (signatura MD-0092), construït per Philippe Pellin, que en la dècada de 1880 va formar parella, i finalment, es va fer amb el negoci del prestigiós constructor d'instruments Jules Duboscq. Aquest instrument va ser dissenyat i presentat per primera vegada en 1843 pel metge francès Alfred Donné, per tal de determinar la qualitat d'un producte de consum tan popular com la llet a partir de la seua opacitat, indicadora de la proporció de matèria grassa. De fet, així s'esmenta en la novel·la de Benito Pérez Galdós *El amigo Manso* (1882), en què el lactoscopi s'utilitzava, juntament amb el lactobutiròmetre, per analitzar la llet de les dides o ames de llet que comerciaven amb aquest producte. Malgrat la facilitat i rapidesa amb la qual permetia determinar la qualitat de la llet, però, l'ús d'aquest instrument no va estar exempt de controvèrsia, especialment davant alguns problemes que va plantejar com els de la seua precisió.

EXPOSICIONS

FRANKENSTEIN O EL MODERN PROMETEU

DIÀLEGS ENTRE CIÈNCIA I LITERATURA

22 NOVEMBRE 2017 – 23 FEBRER 2018. Comissariat pel professor Pedro Ruiz-Castell

La ciència i la literatura, lluny de poder-se considerar com a cultures independents, han mantingut un diàleg constant al llarg de la història. De fet, la manera en què la literatura ha representat històricament l'activitat científica ha sigut fonamental per a instruir, seduir i preparar al públic lector per a assumir determinades propostes científiques i tecnològiques, al mateix temps que ha sigut una eina privilegiada amb la qual facilitar una reflexió crítica sobre les implicacions ètiques i socials de la ciència i, fins i tot, impulsar el **debat científic** necessari per a promoure i estimular determinades línies de recerca.

Amb la intenció d'abordar aquestes qüestions i coincidint amb la celebració dels dos-cents anys de la publicació de la novel·la *Frankenstein o el modern Prometeu* de Mary W. Shelley, l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero ha produït l'exposició "Frankenstein o el modern Prometeu. Diàlegs entre ciència i literatura" que pretén mostrar com al llarg del segle XIX i, en el marc del moviment artístic i cultural que es va consolidar a Europa, es van articular tota un sèrie de discursos que pretenien harmonitzar enteniment i imaginació – al mateix temps que desafiar les normes d'objectivació, fins i tot en la literatura especialitzada i entre la comunitat científica.

El **romanticisme** es va caracteritzar per la glorificació, la naturalesa i l'èmfasi en les emocions i els sentiments. Les idees romàntiques van calar en tots els àmbits de l'activitat humana, inclosa l'activitat científica. Les forces naturals van ser representades i analitzades sota una estètica romàntica d'allò més sublim, que descrivia la contemplació i l'estudi de la naturalesa com una experiència que escapava al domini i el control de la raó i el llenguatge. Més encara, les possibilitats que oferia la filosofia natural per a transformar el món eren tant inspiradores com amenaçadores. Per aquest motiu la literatura romàntica es va caracteritzar, tant per subratllar el caràcter admirable de la recerca científica, com per qüestionar el poder de la ciència.

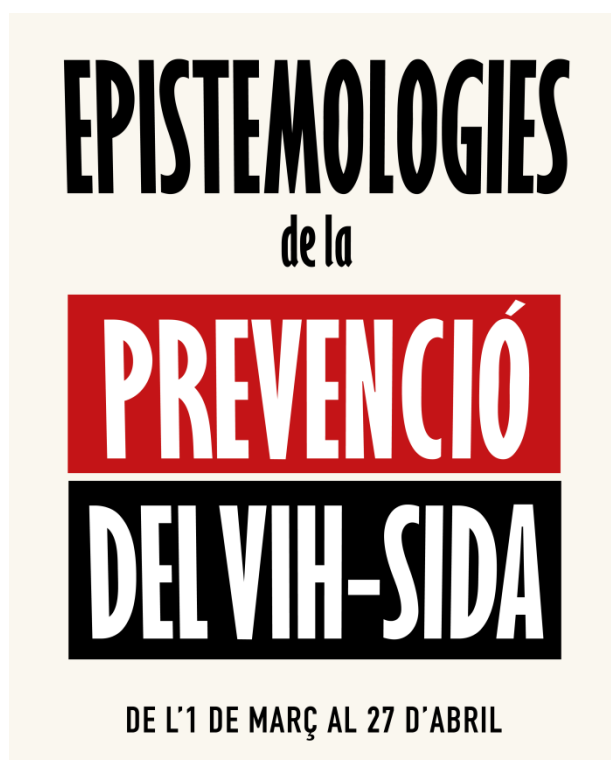
A partir dels fons de la Universitat de València (amb una presència especialment important d'obres procedents de la Biblioteca Historicomèdica Vicent Peset Llorca i d'instruments científics de la col·lecció científicomèdica que alberga l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero), l'exposició abordarà diversos aspectes relacionats amb la ciència i literatura en el romanticisme europeu, prestarà atenció especial als debats científics que van influir en l'elaboració de la novel·la de **Mary W. Shelley** – des de la importància de les expedicions científiques i la qüestió anatòmica fins a la consideració de l'electricitat com a fluid vital –, així com, en l'impacte i les conseqüències d'aquesta obra – i, aborda qüestions relacionades amb la construcció de la identitat, la responsabilitat del científic i el desenvolupament d'àrees com la fisiologia i l'electromedicina. Tot això acompanyat d'un cicle de cinema i seminaris en relació amb el tema. Hi ha sessions de formació, materials educatius i visites guiades, particularment dirigides als estudiants de l'ensenyament secundari. Més informació: 963 864 922 o visites.guiades@uv.es.

EPISTEMOLOGIES DE LA PREVENCIÓ DEL VIH/SIDA

MARÇ 2018 – ABRIL 2018

Coincident amb el festival del **FICAE4**, l'**1 de març** ha estat inaugurada aquesta exposició a la sala d'exposicions temporals.

Aquesta exposició recorre més de 30 anys de campanyes internacionals de prevenció del VIH i de la sida a través dels seus cartells, que es van convertir en el mitjà més important d'informació i coneixement, i a voltes l'únic, sobre les maneres preventives, a més d'altres aspectes, no menys importants, com són la necessitat d'acabar amb l'estigmatització de les persones infectades, potenciar el respecte i dignificar la seua vida.

UNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

UNIVERSITAT
POLITÉCNICA
DE VALÈNCIA

Més informació: 963 864 922 o visites.guiades@uv.es.

BIOGRAFIES I ESPAIS DE CIÈNCIA

Els estudis sobre la ciència de les últimes dècades han assenyalat la gran importància de l'entorn espacial i el context geogràfic en la producció de sabers. Aquest ha sigut l'objectiu de la secció de la [Veu del País Valencià](#) que s'ha desenvolupat, amb la col·laboració de la [Càtedra de Divulgació de la Ciència \(UV\)](#), durant l'any 2017, com a continuació de la secció anterior "Biografies científiques". Els protagonistes han sigut: els observatoris, hospitals, gotes de llet, universitats, manicomis, ateneus, jardins, tribunals, museus, aules, presons, leproseries, fàbriques, salons, sanatoris, acadèmies, societats científiques i laboratoris de tot tipus, així com altres espais relacionats amb la ciència, la tecnologia i la medicina. Els articles publicats fins avui són:

- [De l'Hort dels Simples al Jardí Botànic](#) per José Pardo-Tomás (Institució Milà i Fontanals, Barcelona) Consejo Superior de Investigaciones Científicas.
- [Els espais de la ciència](#) per José Ramón Bertomeu (IHMC López Piñero)
- [Els espais de la bogeria](#) per Enric Novella (IHMC López Piñero)
- [L'estació de patologia vegetal](#) de Burjassot per Ximo Guillem (IHMC López Piñero)
- [L'Hospital-Escola de la Creu Roja de València durant la Guerra Civil](#) per Xavier Garcia Ferrandis (Universitat Catòlica de València Sant Vicent Màrtir) i Àlvar Martínez Vidal (IHMC López Piñero)
- [La Reial Acadèmia de Medicina i Ciències afins de la Comunitat Valenciana](#) per Maria José Báguena Cervellera (IHMC López Piñero)
- [Reial Societat Econòmica d'Amics del País de València](#) per Nicolás Bas Martín (Universitat de València)
- [La fundació de l'Estudi General de València](#) per Carmel Ferragud (IHMC López Piñero) i Marialuz López Terrada (Ingenio, CSIC-UPV)
- [La gota de llet](#) per Rosa Ballester (Universitat Miguel Hernández, Elx)
- [Els laboratoris químics municipals](#) per Antonio García Belmar (Universitat d'Alacant)
- [L'Hospital General de València en els seus primers temps](#) per Marialuz López Terrada (INGENIO, CSIC-UPV) i Carmel Ferragud (IHMC López Piñero)
- [La ciència al port de València](#) per Ignacio Suay Matallana (Centro Interuniversitário de História das Ciências e da Tecnologia (CIUHCT-UNL))

Tots els treballs de biografies i espais de ciència poden consultar-se en línia: [Diari la Veu](#) i en la pàgina de l'[IHMC](#)

CICLES DE CINEMA

L'IHMC col·labora amb [l'Aula de Cinema de la Universitat de València](#) i el Vicerectorat de Cultura amb la programació de cicles de diferent temàtica.

Aquests són els cicles programats per al mesos d'abril, maig i juny: **“Pseudociència”, “La falconeria al cinema” i “Turment a les aules”**

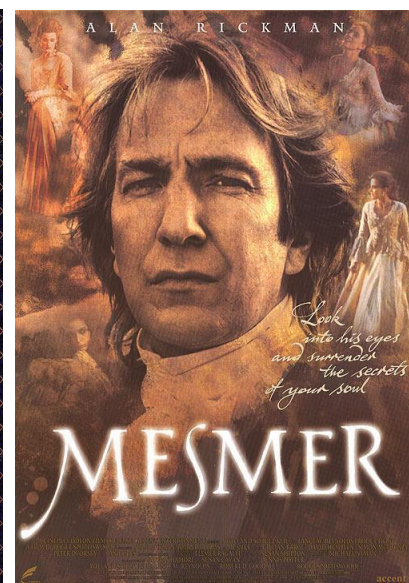
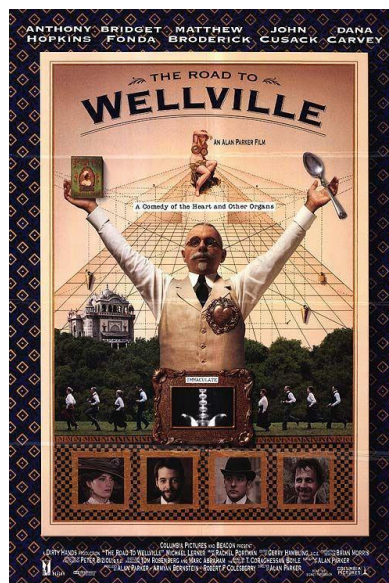
Les projeccions es fan en llengua original (amb subtítols), generalment amb una introducció des d'un punt de vista cinematogràfic i científic, i finalitzen amb un col·loqui general. Tenen lloc a la sala de conferències del Palau de Cerveró, dijous a les 18:00 h., amb entrada lliure (aforament màxim de 60 persones). Durant els cicles de cinema de la passada edició es van registrar prop de 1700 persones.

2018- Abril. Cicle “Pseudociència”. Coordinat per Aula de Cinema.

12 d'abril. El aceite de la vida (George Miller, USA, 1992, 135')

19 d'abril. El balneario de Battle Creek (Alan Parker, USA, 1994, 120')

26 d'abril. Mesmer (Roger Spottiswood, Canadà, 1994, 107')

Sessions 12, 19 i 26 abril

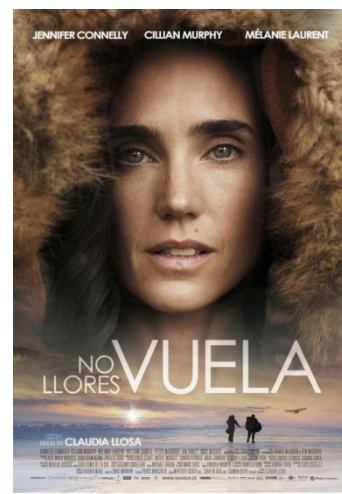
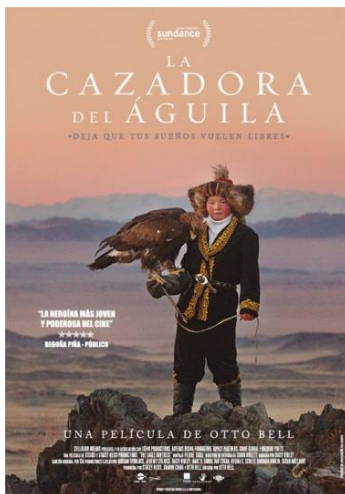
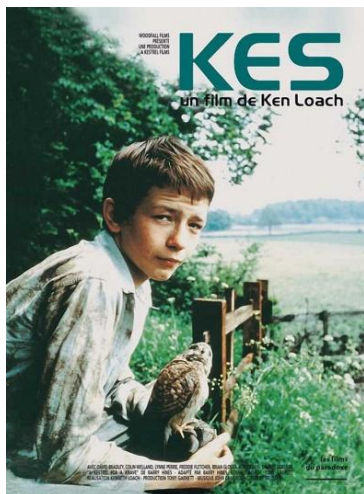
Maig. Cicle “La falconeria al cinema”. Coordinat per Aula de Cinema

3 de maig. Kes (Ken Loach, Regne Unit, 1969, 113’)

10 de maig. La cazadora del águila (Otto Bell, USA, 2016, 87’)

17 de maig. No llores, vuela (Claudia Llosa, Espanya, 2014, 96’)

24 de maig. The Challenge (Yuri Ancarani, Itàlia, 2016, 69’)

Sessions 3,10, 17 i 24 maig

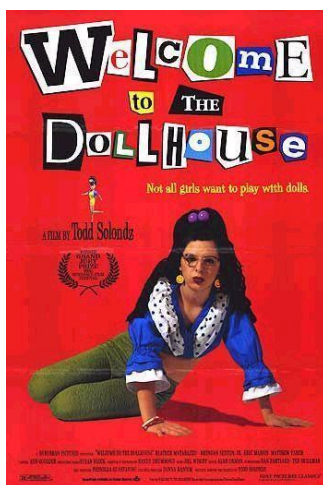
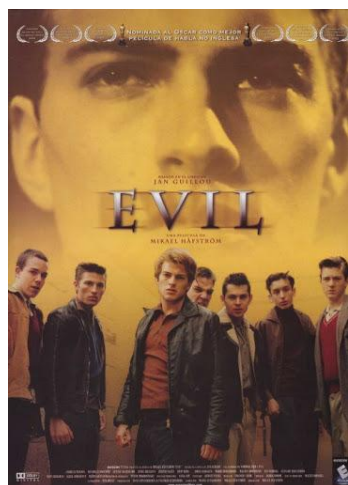
Juny. Cicle “Turment a les aules”. Coordinat per Aula de Cinema.

31 de maig. Evil (Michael Hafström, 2003, Suècia, 115’)

7 de juny. Bienvenidos a la casa de muñecas (Todd Solondz, USA, 1995, 88’)

14 de juny. The Tribe (Miroslav Slaboshpitsky, Ucraïna, 2014, 130’)

21 de juny. En un mundo mejor (Susanne Bioer, Dinamarca, 2010, 110’)

Sessions 31 de maig, 7,14 i 21 juny

4FICAE FEBRER-MARÇ 2018

L'IHMC va col·laborar amb la realització de la tercera edició de FICAE 2017 – Festival Internacional de Curtmetratges i Art sobre Malalties (3FICAE)

L' objectiu d'aquest festival és fomentar la sensibilització i consciència social sobre la malaltia com a procés de vida i ajudar a la desestigmatització que moltes malalties continuen suportant. D'altra banda, aquest festival pretén estimular la creació artística a través del llenguatge audiovisual per donar una major visibilitat i transmetre coneixement sobre les malalties, tant les que suposen una alteració o desviació de l'estat fisiològic com les considerades malalties socials i les seues conseqüències.

Aquesta col·laboració va consistir en l' activitat “Sistema Sanitari: el mal ja està fet”, que es desenvolupà el dimarts 28 de febrer en horari de 19 h a 21 h. al Palau de Cerveró.

El Festival de la **4a Edició de FICAE**, del 23 de febrer al 3 de març de 2018.

Un any més, la secció paral·lela que es realitza en l'IHMC “López Piñero” el dia **27 de febrer** de 19 a 21 hores en la sala de conferències del Palau de Cerveró. En aquesta edició i tenint en compte la temàtica de l'exposició “Epistemologies de la prevenció. La (in)formació del VIH/sida segons els cartells”, es projectà tres curtmetratges que tracten dels aspectes relacionats amb la prevenció, cuidats i contextes del VIH, i són els següents:

- **Énfasis, de historias de VIHda**, Pilar Devesa Quinto, documental, 29' (Produït per Comité Ciudadano Antisida Comunidad valenciana)
- **Alto riesgo**, Juan Flahn, ficció, 8' (produït per Apoyo Positivo – Sèrie “Indetectables”)
- **La evidencia**, Juan Flahn, ficció, 6' (produït per Apoyo Positivo – Sèrie “Indetectables”)

Més informació en <<http://ficae.es/><<https://www.facebook.com/festficae/> i [@festficae](#)
Organitza: [Càtedra art i malaltia \(UPV\)](#).

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

ENSENYAMENT I DIVULGACIÓ DE LES CIÈNCIES

L'IHMC ofereix nombrosos recursos per a tots els nivells de formació dins de l'ensenyament de les ciències, tant de primària i secundària, com universitari o de formació del professorat. Els recursos de la biblioteca són habitualment emprats per part del professorat interessat a fer servir la història dins de l'ensenyament de les ciències. Les exposicions disposen habitualment de guies educatives a l'abast del professorat que vol visitar-les amb els seus estudiants. També acull a professorat convidat que vol fer recerca educativa amb les fonts d'aquesta institució. Els professors de l'IHMC imparteixen cursos de formació d'història de la ciència dins dels màsters de formació del professorat.

Dins d'aquesta línia, han estat organitzades dues jornades matinals de formació destinada al professorat. La primera sessió fou el mes d'abril de 2016 amb el tema: **"Ciència, història i gènere"** (amb Capitolina Díaz, UV). La segona ha estat organitzada el mes de novembre de 2016 amb el CEFIRE, l'institut Lluís Vives de València i el tema central ha estat: **"Els instruments científics"** (amb Alfons Zarzoso, Museu d'Història de la Medicina de Catalunya, i Josep Simon, Universidad del Rosario). La tercera matinal va ser realitzada al mes de maig de 2017 al voltant del tema **"La ciència en acció" (amb la participació d'Eduard Aibard, UOC)**. L'objectiu principal fou promoure la discussió respecte als mites del mètode de la ciència a partir dels estudis d'història i sociologia de la ciència. Va participar-hi Eduard Aibard (UOC), amb una excel·lent introducció a l'àmbit interdisciplinari del estudis socials de la ciència i tecnologia (Science & Technology Studies o STS).

La següent matinal d'història de la ciència tingué lloc els dies 17 i 18 de novembre de 2018 sobre el tema: **"Medicines alternatives i complementàries: les controvèrsies científiques en les aules"** en què participaran Enrique Perdiguer (catedràtic d'Història de la Ciència, Universitat d'Alacant) i Juan José Ruiz (CEFIRE, València) al Palau de Cerveró. Les sessions disposen d'un dossier de materials i una llista de recomanacions bibliogràfiques per a continuar estudiant el tema. L'objectiu final és la creació d'un grup de treball, amb objectius de més llarga durada, que està configurant-se com "Seminari Història de la Ciència" del <http://cefire.edu.gva.es/>

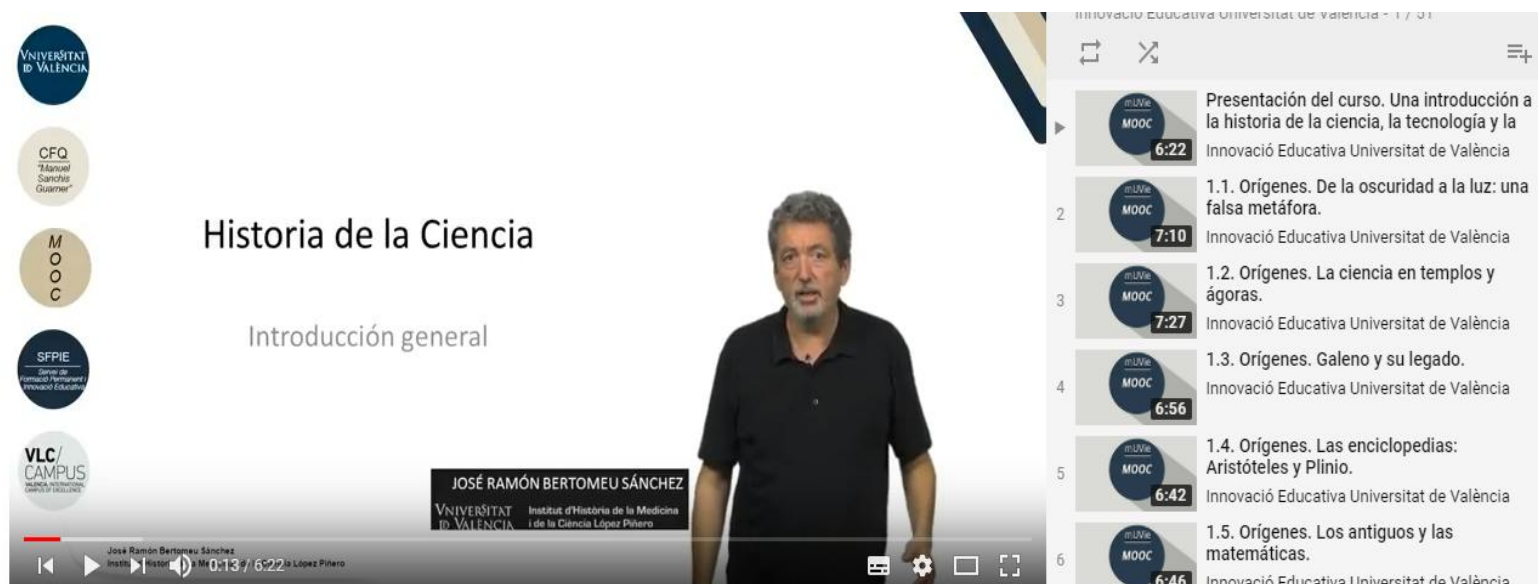
Les persones interessades en qualsevol d'aquestes activitats relacionades amb la història i l'ensenyament de les ciències poden connectar amb la direcció del centre: bertomeu@uv.es. L'IHMC organitza cursos d'història i divulgació de la ciència dirigits a les persones majors amb col·laboració amb la [Nau Gran](#). També s'organitzen itineraris científics per la ciutat de València. L'IHMC està obert a qualsevol altra forma de col·laboració amb professorat dels diversos nivells educatius dins de les línies assenyalades.

MOOC HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA

El passat curs 2016-2017, la Universitat de València va llançar un programa pilot per a produir cursos de vídeo en format obert i dirigit a un públic ampli. El contingut estarà disponible en diverses plataformes incloent MIRIADAX: <https://miriadax.net/home>.

L'IHMC ha participat amb un curs de 10 mòduls dedicat a una introducció general a la història de la ciència, la tecnologia i la medicina. Cada mòdul consta de 5 píndoles d'uns 5 minuts. Per afrontar aquest repte, s'ha adoptat una estructura cronològica senzilla que se superposa a una organització temàtica. D'aquesta manera, cada mòdul aborda un període històric des d'un grup d'espais, biografies i objectes que permeten destacar certes característiques particulars. S'ha optat per una presentació nova, d'acord amb les noves tendències historiogràfiques. Abandonant la vella història dels descobriments i els grans genis, s'ha elaborat un recorregut per les maneres de conèixer i fer en la història que permet endinsar-se en les pràctiques socials i culturals, associades amb la ciència, la medicina i la tecnologia.

S'aborden així, personatges, objectes i espais poc habituals en els relats tradicionals, però, molt significatius per a estudiar aspectes de la ciència, la tecnologia i la medicina. En l'elaboració del curs, a més, del taller d'audiovisuals de la UV, han participat: [Carmel Ferragud](#) (IHMC), [José Pardo Tomás](#) (Milà i Fontanals, CSIC, Barcelona), [Antonio García Belmar](#) (Universitat d'Alacant), [José Ramón Bertomeu](#) (IHMC), [María José Báguena](#) (IHMC), [Ximo Guillem](#) (IHMC), [Josep L. Barona](#) (IHMC), [Pedro Ruiz Castell](#) (IHMC). Una primera versió del curs està disponible en [youtube](#):

Item	Duration	Description
1	6:22	Presentación del curso. Una introducción a la historia de la ciencia, la tecnología y la Innovació Educativa Universitat de València
2	7:10	1.1. Orígenes. De la oscuridad a la luz: una falsa metáfora. Innovació Educativa Universitat de València
3	7:27	1.2. Orígenes. La ciencia en templos y ágoras. Innovació Educativa Universitat de València
4	6:56	1.3. Orígenes. Galeno y su legado. Innovació Educativa Universitat de València
5	6:42	1.4. Orígenes. Las enciclopedias: Aristóteles y Plinio. Innovació Educativa Universitat de València
6	6:46	1.5. Orígenes. Los antiguos y las matemáticas. Innovació Educativa Universitat de València

PROFESSORS CONVIDATS I ESTUDIANTS RESIDENTS

L'IHMC ofereix la possibilitat de realitzar estades temporals a persones de la comunitat acadèmica (professorat i estudiants) que vullga desenvolupar recerca dins del terreny de la història de la ciència, de la medicina i de la tecnologia, o col·laborar amb els nostres programes de divulgació de la ciència, patrimoni científic i museologia. Aquest programa ofereix la possibilitat de disposar d'un espai temporal a la seu de l'IHMC (Palau Cerveró), amb els recursos informàtics del centre i l'accés a tots els recursos d'investigació del centre, així com la col·laboració, si escau, a les activitats de recerca i divulgació que puguem definir segons el cas particular.

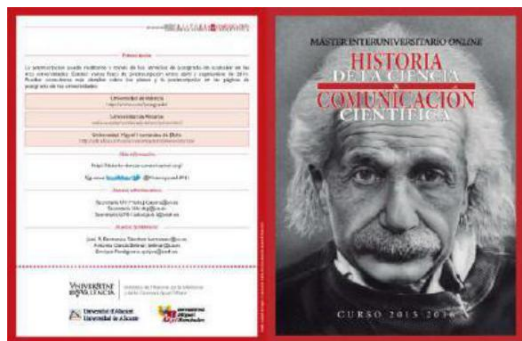
Les persones interessades a fer una estada temporal a l'IHMC han d'enviar una proposta amb el seu CV en què s'indique les dates de la seua estada i el programa de treball que desenvoluparien. Els estudiants de màster i doctorat han d'afegir-hi les dades de la persona membre de l'IHMC que tutoritzarà la seua recerca i estada al centre. Les sol·licituds han d'enviar-se almenys un mes abans de l'inici de l'estada, durant qualsevol moment de l'any, i adreçades al director de l'IHMC: José Ramón Bertomeu (bertomeu@uv.es). El claustre de l'Institut resoldrà periòdicament aquestes sol·licituds. Aquestes estades poden compaginar-se amb qualsevol tipus de beques i ajudes. Al llarg dels anys 2016 i 2017 el professorat visitant i estudiants residents són:

Maria I. Porras	Professora visitant (UCLM)
Àlvar Martínez	Professor visitant
Joan Lloret	Professor visitant
M. del Mar Cuenca	PDI associada Història Ciència i Documentació
Rafaela Domínguez	PDI associada Història Ciència i Documentació
Tayra Lanuza	Doctora en Història de la Ciència
Mabel Fuentes	Estudiant Màster H ^a de la Ciència i Comunicació científica
Javier Balaguer	Estudiant Màster H ^a de la Ciència i Comunicació científica
Juan Retamino	Estudiant pràctiques externes (Museu)
María Tormo	Estudiant resident doctoral
Luis Moreno	Estudiant resident doctoral

MÀSTER I DOCTORAT

L'IHMC organitza programes de màster i doctorat relacionats amb la història i la comunicació de la ciència, dins del qual participen tres universitats: la Universitat de València, la Universitat Miguel Hernández d'Elx i la Universitat d'Alacant. Són programes semipresencials que fan servir tots els recursos de les noves tecnologies de la comunicació, i atrauen estudiants de diferents punts del món. Al juny i setembre de 2017, els estudiants de l'última edició de màster van presentar de manera brillant els seus treball finals de màster. El nou curs de màster va iniciar-se el 14 de setembre de 2017. El doctorat organitza també sessions de presentació de la recerca en marxa, com la realitzada els darrers dies 6-7 de setembre. Totes aquestes activitats, a més de les característiques pròpies dels programes, són descrites de forma actualitzada en la pàgina <http://www.historia-ciencia-comunicacion.org/>. Els coordinadors del màster són els professors Antonio García Belmar (UA) (belmar@ua.es), Ramón Castejón Bolea (UMH) (rcastejonb@umh.es) i Ximo Guillem Llobat (UV-IHMC)

(Ximo.Guillem@uv.es). La coordinadora del programa de doctorat és la professora María José Báguena (UV-IHMC) (m.jose.baguena@uv.es).

<http://www.historia-ciencia-comunicacion.org/>.

Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero

El màster i doctorat són programes semipresencials que fan servir tots els recursos de les noves tecnologies de la comunicació

Participen professors de tres universitats: la Universitat de València, la Universitat Miguel Hernández d'Elx i la Universitat d'Alacant

BEQUES

Les beques López Piñero del curs 2016-2017 varen estat concedides a dues estudiants del màster d'Història de la Ciència i Comunicació científica. Aquest passat any l'objectiu va ser fomentar la participació en [l'Escola de Primavera de Maó](#) (18-20 de maig de 2017) dedicada al tema "Living in emergency: humanitarianism and medicine". Els estudiants que han guanyat les beques han sigut: Marco Morales Peláez i Yolanda María Benlloch Fornés. L'IHMC tornarà a convocar noves beques per aquest any per altres activitats d'història de la ciència, la medicina i la tecnologia. Més informació: bertomeu@uv.es

Programa Interuniversitario de Máster y Doctorado

Historia y Comunicación de la Ciencia

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

UNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

UNIVERSITAT
Miguel
Hernández

DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

L'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència col·labora amb Ràdio Klara amb el programa "La Luna Sale a Tiempo". Es poden escoltar reportatges i entrevistes fetes als participants de conferències, seminaris i altres actes realitzats a l'IHMC. A més, l'IHMC també va col·laborar amb *La Veu del País Valencià* amb la sèrie de biografies de científics valencians ja descrita: <http://opinions.laveupv.com/cientifics-valencians-en-la-historia>.

Les altres activitats de l'IHMC poden ser seguides mitjançant les pàgines següents:

- Nova pàgina web: <http://www.uv.es/ihmc> (El nou institut interuniversitari ha creat una nova pàgina web que està a hores d'ara en construcció)
- Facebook: <https://www.facebook.com/Instituto-de-Historia-de-la-Medicina-y-de-la-Ciencia-López-Piñero-160896327303957/>
- Twitter: <https://twitter.com/PalaudeCervero>
- Video: <http://www.uv.es/uvweb/institut-universitari-historia-medicina-ciencia-lopez-pinero/ca/videos-1285901090268/Recurs.html>

Els membres de l'IHMC volem agrair la col·laboració de totes les persones participants a les nostres activitats al llarg d'aquest darrers mesos, en primer lloc, a les persones que han participat i organitzat les conferències i també al públic (tant presencial com telemàtic) que ha permès debats intensos i variats. També volem agrair la gran quantitat de persones que fan possible les altres activitats del centre: les exposicions, la biblioteca, el cicle de cinema i la gestió del nostre patrimoni, particularment, als nostres voluntaris i estudiants residents, que fan possible cada dia aquestes activitats.

IHMC²

BUTLLETÍ DE NOTÍCIES DE L'INSTITUT D'HISTÒRIA DE LA MEDICINA I DE LA CIÈNCIA LÓPEZ PIÑERO

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

